

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
WE WROCŁAWIU**

UNP: 0201-18-005648

Znak sprawy: 0201-IWW.0921.135.2017

Pani
Ewa Amerek
Naczelnik
Urzędu Skarbowego w Strzelinie
ul. Bolka I Świdnickiego 14
57-100 Strzelin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185 poz. 1092) oraz zarządzenia nr 81/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu z 13 kwietnia 2017 r. w sprawie kontroli w podległych urzędach.

1	Nazwa urzędu skarbowego	Urząd Skarbowy w Strzelinie	
		Naczelnik	Pani Ewa Amerek
2	Zakres kontroli (przedmiot i okres kontroli)	Działania Urzędu Skarbowego w 2016 r. w zakresie kontroli podatkowej i wykorzystania materiałów pokontrolnych, prowadzenia postępowań podatkowych oraz egzekwowania zobowiązań podatkowych.	
3	Upoważnienie do kontroli	IWW/0921-43/17	
4	Termin kontroli	6– 24.11.2017 r.	
5	Imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolerów	Ewelina Wabik – ekspert skarbowy Janusz Warzecha - starszy ekspert skarbowy	

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu przekazuje wystąpienie pokontrolne obejmujące ustalenia kontroli zawarte w projekcie wystąpienia pokontrolnego nr 0201-IWW.0921.135.2017, do którego nie wniesiono zastrzeżeń

USTALENIA FAKTYCZNE

Wyniki pracy Urzędu Skarbowego

Analiza uzyskanych w 2016 r. przez Urząd Skarbowy w Strzelinie mierników obrazujących pracę komórki ds. kontroli podatkowej wskazuje, że miernik efektywności finansowej kontroli okresów bieżących (OP.EUP), w 2016 r. wyniósł 63,79%, co sytuuje Urząd na 10 pozycji wśród małych urzędów skarbowych, a w porównaniu z 2015 r. wzrósł o 12,87 punktów procentowych.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Pozytywnie należy ocenić prawidłowość ustaleń kontrolnych - uzyskane przez Urząd wyniki w zakresie różnic pomiędzy ustaleniami kontroli a decyzją/korektą/wpłatą (OP.RKD) – w latach 2015 i 2016 - mimo spadku z 3 lokaty w 2015 do 6 w 2016 r. (1,52%). Także działalność kontrolowanego Urzędu w zakresie efektywności kontroli podatkowej – w obszarze mierników KP.EKO - wskaźnika ogólnej efektywności kontroli podatkowej i KP.EKP - wskaźnika efektywności kontroli podatkowej –na podstawie osiągniętych w 2016 r. wskaźników oceniana jest prawidłowo (w porównaniu z 2015 r. zmiana lokaty Urzędu z odpowiednio 9 (KP.EKO) i 6 pozycji (KP.EKP) - na 4 i 2 miejsce wśród małych urzędów skarbowych. W zakresie efektywności finansowej kontroli na liczbę osób zatrudnionych w komórkach kontroli lub pobierających dodatek kontrolerski w 2016r. Urząd Skarbowy w Strzelinie sytuował się na 8 pozycji wśród małych urzędów skarbowych, jednak wypracowana wartość miernika – 243 567,62 zł - stanowi w porównaniu z wynikiem za 2015r. spadek o 22,45%. Na dzień 31.12.2016 r. w komórce ds. kontroli podatkowej zatrudnionych było 5 osób (wraz z Kierownikiem), w tym 1 osoba przebywała na urlopie macierzyńskim).

1. Kontrola funkcjonalna w zakresie kontroli podatkowej i wykorzystania materiałów pokontrolnych, prowadzenia postępowań podatkowych oraz egzekwowania zobowiązań podatkowych

W 2016 r. w zakresie objętym niniejszą kontrolą przeprowadzono łącznie 19 kontroli w obszarach:

- terminowość wszczynania postępowań podatkowych po kontrolach podatkowych (2 kontrole - Naczelnik US),
- kompletność i terminowość przekazywania akt kontroli (1 kontrola - Naczelnik US),
- terminowość i prawidłowość prowadzenia postępowań podatkowych po kontroli podatkowej (2 kontrole Kierownik Samodzielnego Referatu Postępowań Podatkowych, Analiz i Planowania),
- terminowość i poprawność prowadzonych kontroli (2 kontrole Kierownik Samodzielnego Referatu Kontroli Podatkowej),
- terminowość i prawidłowość wprowadzania danych do użytkowanych aplikacji komputerowych (2 kontrole Kierownik Samodzielnego Referatu Kontroli Podatkowej).
- sprawność wszczynania egzekucji SM i SI (4 kontrole- Kierownik Samodzielnego Referatu Egzekucji Administracyjnej),
- czas trwania postępowań egzekucyjnych w zakresie zaległości SM, SI (2 kontrole - Naczelnik US),
- weryfikacja czasu trwania postępowań egzekucyjnych w zakresie zaległości SM, SI (4 kontrole - Kierownik Samodzielnego Referatu Egzekucji Administracyjnej).

Ww. kontrole wynikały z planów kontroli funkcjonalnej na 2016 r. określonych procedurami wewnętrznymi określającymi zakres, katalog i częstotliwość czynności kontroli funkcjonalnej na ten okres (P-021/1).

W wyniku przeprowadzonych ww. kontroli funkcjonalnych w zakresie terminowości wszczynania postępowań podatkowych po kontrolach podatkowych wykazano brak powiązania korekt z postępowaniem kontrolnym i wydano zalecenia w tym zakresie.

W pozostałych obszarach nie stwierdzono uchybień bądź nieprawidłowości.

Nie wniesiono uwag do przeprowadzenia i dokumentowania kontroli funkcjonalnych.

2. Czynności kontrolne

2.1. Pozyskiwanie danych stanowiących potencjalne źródło kontroli i ewidencjonowanie źródeł kontroli w podsystemie KONTROLA

Na podstawie rejestrów z Biblioteki Akt (BA) ustalono, że w 2016 r. do Urzędu wpłynęło 19 informacji sygnałnych.

W celu sprawdzenia czy w Urzędzie zarejestrowano wszystkie źródła w podsystemie KONTROLA sporządzono raport *monitorujący wdrożenie i eksploatację RG_KON_MONIT*. Z raportu wynika, że w kontrolowanym okresie w podsystemie KONTROLA zarejestrowano 16 źródeł zewnętrznych. Różnica między liczbą informacji sygnałnych (uzyskaną z Biblioteki Akt), a liczbą zewnętrznych źródeł kontroli wynika z następujących faktów:

- 6 źródeł utworzono z 7 informacji z 19 zarejestrowanych w BA dokumentów (2 informacje dot. 1 podatnika),
- 2 źródła utworzono na podstawie informacji sygnałnych, których nie zaewidencjonowano w Bibliotece Akt (US Ząbkowice Śląskie i UKS Wrocław),
- 2 źródła utworzono na podstawie informacji o fikcyjnych fakturach (UKS Wrocław, UKS Gdańsk),
- 2 źródła utworzono na podstawie wniosków o kontrole krzyżowe (US Bolesławiec i US Wrocław Psie Pole),
- 4 źródła utworzono na podstawie zawiadomień o wszczęciu postępowania kontrolnego (UKS Opole i UKS Wrocław)

Wskazać należy, że z 12 informacji odnotowanych w BA nie utworzono źródeł kontroli w podsystemie KONTROLA. Z wyjaśnień pracownika komórki ds. planowania i analiz wynika, że zewnętrzne informacje sygnałne nie były wprowadzane do podsystemu KONTROLA, gdyż w momencie wpływu do Urzędu ewidencjonowane były w Bibliotece Akt, a następnie w prowadzonym na potrzeby komórki rejestrze doniesień. Po kwalifikacji analizy źródła jako ważne lub pilne, wprowadzane były do podsystemu KONTROLA. Działania optymalizacyjne prowadzone w urzędach skarbowych w 2016 r. wskazywały na ograniczanie działań czasochłonnych a nie wpływających na efekty finansowe.

Ponadto ustalono, że w podsystemie KONTROLA niejednolicie wprowadzano nadawcę źródła - oznaczano albo osobę składającą doniesienie/anonim albo organ przesyłający takie pismo wg właściwości miejscowej.

Stwierdzono również niejednolite zasady postępowania w zakresie ewidencjonowania informacji sygnałnych przekazywanych z innych organów, np. doniesienia dot. źródła 924 nie odnotowano w BA.

Sprawdzeniu poddano 10 spraw, w tym 4 zarejestrowane jako ZRK oraz 6 zarejestrowanych w BA.

W wyniku sprawdzenia z 4 zarejestrowanych jako ZRK 2 przekazano do przeprowadzenia czynności sprawdzających (925, 951) a dwa do przeprowadzenia kontroli podatkowej (888, 927). Z 6 zarejestrowanych doniesień w BA 1 przesłano według właściwości (23965/2016), w przypadku 2 sporządzono analizy informacji – status „NIEISTOTNE” (29248/2016) oraz „NIEOKREŚLONE” (25734/2016). W przypadku doniesień o nr BA 30864/2016, 30572/2016, 28536/2016 nie przedłożono kontrolującym dokumentów świadczących o analizie informacji sygnałnych. Z wyjaśnień pracownika komórki ds. planowania i analiz wynika, że nie przedłożono analiz sporządzonych w formie papierowej, gdyż w okresie objętym kontrolą nie były one ukończone z uwagi na szczątkowe, niepełne informacje zawarte w tych pismach (doniesieniach).

2.2. Typowanie podmiotów do kontroli podatkowej wnioski o kontrolę, plany kontroli, współpraca komórek AP i KP

W toku kontroli ustalono, że w 2016 r. kontrole podatkowe podejmowane były przede wszystkim na podstawie analiz sporządzonych przez komórkę PPAP - w wyniku rozpoznania własnego

lub w wyniku rozpracowania informacji sygnałnych. Wnioski o kontrole w 2016 r. sporządzała wyłącznie komórka PPAP. Wyjątki mogą dotyczyć wniosków innych organów o przeprowadzenie tzw. kontroli krzyżowych, które mogą być kierowane bezpośrednio do komórki KP. Na stanowisku typowania podmiotów do kontroli, w każdym roku na podstawie założeń Krajowego i Wojewódzkiego Planu Działań, opracowywany jest wykaz podmiotów mogących kwalifikować się do objęcia działaniami (kontrola, ewentualnie czynności sprawdzające). Aktualizowany jest na bieżąco o nowe informacje uzyskiwane w trakcie roku o informacje uzyskane w wyniku sporządzanych raportów, przeprowadzonych analiz grupowych i innych. Analizie poddawane są również informacje wewnętrzne, przekazywane w formie wykazów podmiotów (np. nieskładających zeznań, wykazujących stratę). Do ostatecznego ujęcia w planie kontroli typowane są podmioty spełniające wyżej wymienione kryteria i wobec których ryzyko naruszenia przepisów prawa oraz ewentualne uszczuplenie podatku jest największe. Przy sporządzaniu planów, każdorazowo uwzględniane były: możliwości kadrowe komórki kontroli, liczba kontroli w toku, konieczność pozostawienia rezerwy na tzw. kontrole pozaplanowe. W Urzędzie nie działa zespół ds. typowania do kontroli podatkowej.

W oparciu o raport z podsystemu KONTROLA - *R_KON_DRUK_OPP* ustalono, że w Urzędzie na 2016 rok sporządzono 4 plany kwartalne skoordynowane (114,115,117,120), 2 plany kwartalne losowe (118,119) oraz 2 plany miesięczne (116, 121). W wyniku sprawdzenia okresu, dla którego plany zostały sporządzone, terminowości ich sporządzania i zatwierdzania, stwierdzono uchybienie polegające na ujmowaniu w planie na dany okres kontroli, które się rozpoczęły przed planowanym okresem, dot. planów o nr:

- 115 na II kwartał 2016 r. (upoważnienie o nr 3721 i 3722 - rozpoczęto w marcu 2016 r.),
- 116 na VI 2016 r. (upoważnienie o nr 3767 i 3768 - rozpoczęto w maju 2016 r.),
- 120 na IV kwartał 2016 r. (upoważnienie o nr 4034 - rozpoczęto we wrześniu 2016 r.),
- 121 na XII 2016 r. (upoważnienie o nr 4128 - rozpoczęto w listopadzie 2016 r.).

Nadmienić jednak należy, że postępowania prowadzone na podstawie ww. upoważnień rozpoczęto po zatwierdzeniu ww. planów. Na okres od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r. Urząd zaplanował ogółem 29 kontroli podatkowych. Plany kontroli były tworzone i zatwierdzane przed okresem, którego dotyczą. Zrealizowano 11 kontroli, w tym 2 po terminie określonym w planach (w tym 1 zakończono w 2017 r.). Z nieprzeprowadzonych 18 kontroli, 13 przeniesiono do innych planów, natomiast od 5 kontroli odstąpiono. W wyniku sprawdzenia ustalono, że przyczynami odstępień od przeprowadzenia kontroli były: przewidywana kwota uszczupień mogła nie przekraczać 1000 zł, planowany okres kontroli nie był już okresem bieżącym, czasochłonność i możliwości kadrowe.

Z 49 kontroli zatwierdzonych w 2016 r. 5 ujętych było w planach na 2015 r., 10 ujętych było w planach na 2016 r., natomiast 34 to kontrole pozaplanowe.

W 2016 r. Urząd Skarbowy w Strzelinie przeprowadził 49 kontroli podatkowych, w tym 47 kontroli zakończono wynikiem pozytywnym. Kontroli właściwych przeprowadzono 35 (33 pozytywne), natomiast kontroli doraźnych 14 (wszystkie pozytywne). Największą liczbę kontroli przeprowadzono w podatku VAT (14), PPE (11), PIT-P (9), PPL (8), PIT (4), CIT (2), PCC (1). Łączna kwota uszczupień per saldo wyniosła 1 069 075 zł (44 kontrole). Największą kwotę uszczupień stwierdzono w zakresie podatku PPL (450 414 zł) oraz podatku VAT (416 656 zł), natomiast najmniejszą w zakresie PCC (5200 zł) oraz CIT (4263 zł).

Liczba kontroli z efektem finansowym powyżej 1.000 zł wyniosła 43 (1 088 968 zł), co stanowi **87,7%** wszystkich przeprowadzonych kontroli. Natomiast liczba przeprowadzonych kontroli planowanych z efektem finansowym powyżej 1.000 zł wyniosła 10 (401 890 zł) do ilości przeprowadzonych kontroli planowanych (15) wynosi **66%**. Powyższe ustalenia świadczą, że zrealizowane kontrole planowane stanowią tylko 30% wszystkich kontroli przeprowadzonych w 2016 r., a zasadniczo przeprowadza się kontrole poza planami.

W zakresie realizacji Wojewódzkiego Planu Działań na 2016 r. wskazać należy, że 46 kontroli przeprowadzono w obszarach ryzyka w nim zawartych (łącznie uszczuplenie 1 064 057 zł). Najwięcej kontroli przeprowadzono w obszarach: produkcja materiałów budowlanych i usługi budowlane (17), gastronomia i zakwaterowanie (4). Nie przeprowadzono kontroli w obszarach: opieka zdrowotna, w tym praktyka lekarska i pozostałe usługi medyczne, usługi finansowe i ubezpieczeniowe, indywidualna działalność usługowa. Największą kwotę uszczupień stwierdzono w obszarze motoryzacja 324 934 zł oraz transport i logistyka – 315 980 zł, najmniejszą w obszarze handel hurtowy pozostały - 360 zł.

2.3.Przestrzeganie procedury kontroli podatkowej

W kontrolowanym Urzędzie w zakresie procedur postępowania związanych z kontrolą podatkową obowiązują m.in. akty prawa wewnętrznego, tj.:

- zarządzenie nr 23/2011 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Strzelinie z dnia 8 sierpnia 2011r. w sprawie podejmowania, prowadzenia i dokumentowania kontroli podatkowej, przekazywania materiałów pokontrolnych oraz ewidencjonowania działań kontrolnych,
- zarządzenie nr 24/2011 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Strzelinie z dnia 8 sierpnia 2011r. w sprawie zawiadamiania kontrolowanego o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej.

Należy wskazać, że zapisy zawarte w ww. zarządzeniach zdezaktualizowały się szczególnie w zakresie nazw komórek organizacyjnych, jak i wykonywanych przez nie zadań, np. w zakresie opracowywania planów kontroli.

Zagadnienia dot. przestrzegania procedury kontroli podatkowej zbadano na próbie 12 akt kontroli podatkowych, wybranych na podstawie raportu postępowań zatwierdzonych w 2016r. sporządzonego w podsystemie KONTROLA.

Próba kontrolna obejmuje:

- 4 kontrole podatkowe w zakresie podatku od towarów i usług (2 kontrole pozytywne - 2268, 2427 oraz 2 negatywne – 2382, 2445),
- 1 kontrolę podatkową w zakresie CIT (pozytywna – 2428),
- 2 kontrole podatkowe w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego (pozytywne – 2359, 2396),
- 2 kontrole podatkowe w zakresie PPL (pozytywne – 2401, 2396),
- 3 kontrole podatkowe w zakresie prawidłowości wywiązywania się z obowiązku płatnika w podatku dochodowym od osób fizycznych (pozytywne – 2387, 2406, 2423).

Badaniu poddano prawidłowość stosowania procedury kontroli podatkowej określonej przepisami Ordynacji podatkowej oraz przestrzeganie zasad prowadzenia kontroli przedsiębiorcy, określonych przepisami ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

a) Zawiadamianie przedsiębiorcy/kontrolowanego o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej

W wyniku sprawdzenia próby kontrolnej ustalono, że we wszystkich badanych protokołach w części wstępnej umieszczano informacje o numerze zawiadomienia, dacie i sposobie jego doręczenia. Informowano także kontrolowanych o przyczynie braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli (protokoły kontroli podatkowej zawierały uzasadnienie przyczyny braku takiego zawiadomienia). Oprócz informacji umieszczonych w protokołach kontroli podatkowych, kontrolowani byli informowani o przyczynie braku zawiadomienia o planowanych kontrolach podatkowych odrębnymi pismami. Ustalono, że w przypadku 5 postępowań kontrolnych o nr: 2359, 2396, 2401, 2428, 2427 kontrole (za zgodą podatnika wyrażoną poprzez wypełnienie odpowiednich pozycji zawiadomienia) rozpoczęto w dniu doręczenia zawiadomienia o zamiarze ich wszczęcia. W pozostałych przypadkach kontrole podatkowe były wszczynane zgodnie z art. 282b § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa, tj. nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze

wszczęcia kontroli. Podczas analizy akt postępowań kontrolnych objętych próbą kontrolną nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w zakresie zawiadamiania kontrolowanych o planowanych kontrolach podatkowych. Do 8 postępowań kontrolnych dołączona była informacja, że kontrola będzie prowadzona bez limitu (prowadzenie kontroli niezbędne do przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia skarbowego) – nr: 2359, 2321, 2401, 2387, 2406, 2268, 2423, 2382.

b) Dokumentowanie przebiegu kontroli podatkowej

W wyniku sprawdzenia próby kontrolnej ustalono, że organ podatkowy wszczynając kontrolę przestrzegał przepisów prawa dot. właściwości miejscowej, reprezentacji kontrolowanego oraz doręczania upoważnień do kontroli podatkowej. W żadnej ze spraw nie przekroczono zakresu kontroli, wskazanego w upoważnieniu do jej przeprowadzenia. Wszystkie protokoły kontroli zawierały określenie miejsca i czasu przeprowadzenia kontroli, dokumentację dotyczącą przeprowadzonych dowodów, ocenę prawną sprawy będącej przedmiotem kontroli, wymagane przepisami Ordynacji podatkowej pouczenia. W większości spraw objętych próbą kontrolną w protokołach kontroli precyzyjnie, wnikliwie i szczegółowo odniesiono się do oceny mocy dowodowej ksiąg podatkowych w kontekście art.193 ustawy Ordynacja podatkowa.

Do wszystkich protokołów kontroli pozytywnych sporządzano obszerny arkusz ustaleń kontroli podatkowej.

c) Prowadzenie czynności sprawdzających u kontrahenta kontrolowanego

W zakresie kontroli zatwierdzonych w 2016 r. Urząd Skarbowy w Strzelinie nie występował o czynności sprawdzające wobec kontrahenta kontrolowanego w trybie art. 274c Ordynacji podatkowej i sam ich nie prowadził.

d) Zawiadamianie kontrolowanego o niezakończeniu kontroli w terminie wskazanym w upoważnieniu do kontroli

W przedmiotowym zakresie weryfikacją objęto postępowania kontrolne wytypowane do oceny merytorycznej, wśród których w 2 postępowaniach o nr 2268, 2321 kontrole nie zostały zakończone w terminach wskazanym w upoważnieniu. W tym przypadkach Naczelnik Urzędu Skarbowego w Strzelinie zawiadamiał kontrolowanego o niezakończeniu kontroli w terminie wskazanym w upoważnieniu do kontroli, przed jego upływem, wskazując jednocześnie nowy termin zakończenia kontroli oraz przyczyny przedłużenia kontroli (dokładne wyjaśnienia stanu faktycznego, ustalenie przebiegu dokonanych transakcji mających wpływ na ustalenie zobowiązania podatkowego, niedostarczenie do kontroli, wszystkich wymaganych dokumentów związanych z zakresem kontroli).

e) Wydawanie postanowień o przedłużeniu terminu zwrotu na etapie kontroli podatkowej

W toku kontroli ustalono, że w trakcie kontroli podatkowej nie wydawano postanowień w sprawie przedłużenia terminu zwrotu podatku od towarów i usług.

f) Zawiadamianie kontrolowanego o sposobie załatwienia zastrzeżeń do protokołu kontroli

W weryfikowanej próbie kontrolnej tylko w 1 przypadku (postępowania kontrolne nr 2268) wniesiono zastrzeżenia do ustaleń kontroli podatkowych. Jak ustalono, zawiadamianie kontrolowanego o sposobie załatwienia zastrzeżeń do protokołu kontroli następowało w 14 dniowym terminie, określonym w art. 291 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. W odpowiedzi poinformowano kontrolowanego o podniesionych zarzutach oraz dokonano ich oceny, wskazując uzasadnienie faktyczne i prawne.

g) Rozpatrywanie sprzeciwów na czynności kontrolne

Na podstawie danych z podsystemu KONTROLA oraz wewnętrznych ewidencji ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie wnoszono sprzeciwów na czynności kontrolne.

h) Stosowanie procedur zawieszania, podjęcia i umarzania kontroli podatkowej

Na podstawie danych z podsystemu KONTROLA ustalono, że w kontrolowanym okresie nie stosowano instytucji zawieszania kontroli podatkowej, jej ponownego podjęcia, nie stosowano również instytucji umorzenia postępowania kontrolnego.

2.4.Merytoryczna ocena zgromadzonego w toku kontroli materiału dowodowego

W toku weryfikacji akt próby kontrolnej ustalono, że w toku kontroli podatkowych dokonywano oceny wszystkich istotnych zdarzeń gospodarczych mających wpływ na prawidłowe określenie zobowiązania podatkowego kontrolowanego podmiotu, a dokonana na ich podstawie ocena prawna była prawidłowa. W toku kontroli dokonywano weryfikacji wszystkich dowodów kosztowych, analizy kontraktów, umów. Zgromadzony materiał dowodowy oceniano szeroko i wszechstronnie poprzez różnorodne analizy i sporządzane zestawienia zebranych informacji. Poddawano sprawdzeniu transakcje zawarte pomiędzy podmiotami powiązanymi. Oświadczenia i wyjaśnienia składane przez kontrolowanych uzupełniano innymi dowodami.

2.5.Terminowość i rzetelność wprowadzania danych do podsystemu KONTROLA.

a) Ewidencjonowanie zdarzeń w podsystemie KONTROLA

W wyniku sprawdzenia próby kontrolnej pod kątem prawidłowości wystawienia i akceptowania upoważnienia do kontroli, kompletności ewidencjonowania postanowień, zawiadomień, innych pism związanych z kontrolą podatkową oraz prawidłowości zaewidencjonowania ustaleń kontroli z uwzględnieniem głównie dat: rozpoczęcia, zakończenia kontroli, doręczenia protokołu kontroli, otrzymania zastrzeżeń, przekazania protokołu do komórek wymiarowych, liczby dni kontroli, w tym zaliczanych do limitu kontroli oraz utworzonych dokumentów oczekiwanych - nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

Skontrolowano również 3 postępowania zakończone przez UKS w 2016 r. o nr 2327, 2325, 2326. W wyniku sprawdzenia ustalono, że w zakresie ww. postępowań kontrolnych prowadzonych przez UKS w podsystemie KONTROLA odnotowano wszystkie niezbędne elementy. Nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

b) Zatwierdzanie postępowań kontrolnych i przekazywanie materiałów pokontrolnych

Na podstawie próby kontrolnej sprawdzono terminowość przekazywania materiałów pokontrolnych do innych komórek organizacyjnych Urzędu oraz terminowość zatwierdzania postępowań kontrolnych. W toku kontroli ustalono, że przekazywanie materiałów pokontrolnych do właściwych komórek następowało z uwzględnieniem terminu do wszczęcia postępowania podatkowego określonego w art.165b Ordynacji podatkowej. Zatwierdzanie postępowania kontrolnego w podsystemie KONTROLA następowało zgodnie z wytycznymi do wprowadzania danych do podsystemu, tj. w terminie do 60 dni, jednak w postępowaniach nr 2428, 2382 i 2445 zatwierdzenie postępowania w systemie nastąpiło w przedziale od 1 dnia do 9 dni. W postępowaniu o nr 2428 (kontrola pozytywna) zatwierdzenie w systemie nastąpiło jeszcze w terminie do wniesienia zastrzeżeń. Z wyjaśnień Kierownika komórki ds. kontroli podatkowej wynika, że organowi znany był fakt zgodności ustaleń kontroli ze stanowiskiem kontrolowanego i chęci złożenia przez kontrolowanego korekt pokontrolnych zgodnych z ustaleniami kontroli. Natomiast postępowania o nr 2382 i 2445 dotyczą kontroli negatywnych.

c) Informacja o zawiadomieniach do komórki KS

Powyższe zagadnienie unormowane zostało w zarządzeniu nr 15/2014 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Strzelinie z dnia 31.12.2014 r. w sprawie określenia procedur postępowania w zakresie realizacji spraw karnych skarbowych.

W odniesieniu do 49 kontroli zatwierdzonych w 2016 r., w podsystemie KONTROLA odnotowano, że w 14 przypadkach nie sporządzono wniosków KKS, w 7 postępowaniach wnioski takie odnotowano w komórce kontroli podatkowej, w 27 w komórce postępowań podatkowych, w 1 komórce kontroli i postępowań podatkowych. W komórce kontroli podatkowej sporządzane są zawiadomienia/odstąpienia od zawiadomień o popełnieniu wykroczenia wyłącznie w zakresie danych identyfikacyjnych. Zawiadomienia/odstąpienia sporządzane są przez pracownika prowadzącego kontrolę podatkową. Pozostałe odstąpienia/zawiadomienia sporządzane są w komórce ds. postępowań podatkowych przez pracownika komórki. Kontrolą objęto w tym zakresie 10 losowo wybranych postępowań (kontrole pozytywne z uszczupleniem) o nr 2387, 2428, 2427, 2406, 2321, 2396, 2268, 2401, 2359, 2423. Ustalono, że pracownik komórki ds. postępowań podatkowych do żadnego z postępowań nie sporządził zawiadomień o popełnieniu przestępstwa/ wykroczenia, ale sporządził adnotację o odstąpieniu. W zakresie postępowań o nr 2428, 2396, 2268, 2401, 2359, 2423 w adnotacjach nie wskazano przyczyn odstąpienia, w adnotacjach dot. postępowań 2387, 2406, 2321 wskazano pkt 5 załącznika nr 1 do zarządzenia Nr 14/2014 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Strzelinie z dnia 31.12.2014 r. w sprawie określenia procedur postępowania w zakresie realizacji spraw karnych skarbowych. Tylko w adnotacji dot. postępowania 2427 wskazano przyczynę odstąpienia (złożenie skutecznej korekty deklaracji i dokonanie wpłaty). Nadmienić należy, że skontrolowane adnotacje o odstąpieniu nie były akceptowane przez Kierownika komórki ds. postępowań podatkowych.

Ustalono, że po kontrolach zakończonych w 2016 r. do komórki KS przekazano 11 zawiadomień o naruszeniu przepisów prawa, w tym 3 z komórki ds. wierzycielskich (brak wpłat).

2.6. Wykorzystanie materiałów pokontrolnych

W toku kontroli ustalono, że do kontroli, w wyniku której stwierdzone zostało naruszenie przepisów podatkowych, kontrolujący sporządzają arkusz ustaleń. W przypadkach kontroli w zakresie podatku VAT, w celu wyliczenia WUSZ (uszczuplenia w podatku) kontrolujący wykorzystują pomocniczo „Przykład wyliczenia WUSZ”, który został zamieszczony na stronie głównej podsystemu KONTROLA. Ustalenia kontroli akceptuje Kierownik kontroli lub w czasie jej nieobecności wyznaczony pracownik kontroli. Nie stosuje się akceptacji ustaleń kontroli przez osoby spoza komórki kontroli podatkowej. Komórka ds. kontroli podatkowej po zakończeniu kontroli kierowała pisemne informacje do:

- komórki ds. obsługi bezpośredniej o pozyskanych w toku kontroli dokumentach, których kserokopie przekazuje się, celem ewentualnego wykorzystania (np. umowy rachunku bankowego, umowy na prowadzenie dokumentacji rachunkowej),
- komórki ds. rachunkowości podatkowej o wysokości ustalonego w toku kontroli podatku lub zaliczce na podatek,
- komórki ds. postępowań podatkowych (protokoły kontroli wraz z zebrany materiał).

Do chwili przekazania akt kontroli wszystkie czynności pokontrolne np. wiązanie wpłat, dokonywane są przez pracowników komórki ds. kontroli podatkowej. Materiały przekazane do komórki ds. postępowań podatkowych są na bieżąco monitorowane w systemie Poltax przez pracowników tej komórki.

W przypadku wpłaty podatku lub złożenia korekty w wyniku przeprowadzonej kontroli podatkowej każdorazowo po analizie złożonej korekty sporządzana jest adnotacja urzędowa – arkusz wymiarowy, który dołącza się do akt jednostki kontrolowanej. Komórka ds. postępowań dokonuje wiązania korekt deklaracji w podsystemie KONTROLA. Zarówno Kierownik komórki ds. kontroli podatkowej jak i Kierownik komórki ds. postępowań podatkowych okresowo

przeprowadzają weryfikację dokonanych powiązań i wykorzystania materiałów pokontrolnych poprzez sporządzenie raportów o złożonych dokumentach wymiaru w systemie Poltax oraz wykazu dokumentów powiązanych z kontrolą w podsystemie KONTROLA.

W celu sprawdzenia terminowości czy postępowania podatkowe wszczynane są w terminie określonym w art. 165b Op. wykonano raport monitorujący z podsystemu KONTROLA o kodzie R_KON_KON_WYM.

Analiza ww. raportu wykazała, że w przypadku 3 postępowań kontrolnych zakończonych wynikiem pozytywnym nie odnotowano wszczęcia postępowania. W przypadku postępowania o nr:

- 2383 podatnik złożył deklarację PCC odnotowaną w systemie SSP,
- 2391 nie odnotowano wszczęcia postępowania, natomiast odnotowano decyzję ZOB-PP doręczoną 23.11.2016 r. (zakończenie postępowania - 02.09.2016 r.).
- 2316 podatnik złożył korektę deklaracji w dniu kontroli, tj. 6.11.2017 r. – po 18 miesiącach od dnia zakończenia kontroli (doręczenie protokołu 29.04.2016 r.).

W zakresie postępowania 2316 pracownik ds. postępowań podatkowych wskazał, że kontakt z podatnikiem był utrudniony. Przed upływem 6 miesięcy od zakończenia kontroli skontaktowano się z księgowym podatnika, który stwierdził, że korekty zostały sporządzone i przesłane do urzędu pocztą. Po upływie 6 miesięcy księgowy stwierdził, iż kontakt z podatnikiem został zerwany i nie posiada już dokumentów kontroli, jednak po konsultacji z pracownikiem Urzędu, dokonał korekty deklaracji drogą elektroniczną.

Ponadto sporządzono raport R_KON_DWK_WUSZ z wykazem różnic pomiędzy uszczupleniem, a dodatkowym przypisem/odpisem powyżej kwoty 1000 zł. W toku kontroli ocenie poddano 2 postępowania (wszystkie zawarte w raporcie). W wyniku sprawdzenia ustalono, że w przypadku postępowania o nr:

- 2316 przyczyny różnic (-1 914 zł, 1 056 zł) wynikały ze zmiany kwoty podatku od towarów i usług do przeniesienia, a głównym tematem kontroli był WVZD – „Zobowiązanie w podatku VAT”,
- 2264 przyczyny różnic (5428 zł) wynikały z faktu, że deklarację roczną PIT-4R dowiązano do jednego z miesięcy objętych kontrolą, co stanowi uchybienie.

2.7. Wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych oraz prowadzenie postępowania egzekucyjnego.

Z łącznej kwoty uszczupień (dodatnich) i sankcji 1 105 797 zł, kwoty:

- 132 799 zł stanowią wpłaty zrównoważone przypisem,
- 689 157 zł objęte zostały 8 decyzjami określającymi zobowiązanie (ZOB-PO), na dzień kontroli uzyskano kwotę 362 392 zł (dobrowolne wpłaty, kwoty uzyskane w postępowaniu egzekucyjnym, odpisanie zaliczek niewymagalnych, kwoty wynikające z korekt deklaracji),
- 28 709 zł objęte zostały 2 decyzjami o odpowiedzialności płatnika (ZOB-PP), na dzień kontroli uzyskano całą kwotę (brak zaległości),
- 25 729 zł objęte zostały 2 decyzjami o rozłożeniu spłaty zaległości na raty (RAT-P), na dzień kontroli uzyskano kwotę 16266 zł,
- 223 225 zł dotyczą przypisów deklaracji bądź korekt deklaracji, na dzień kontroli uzyskano kwotę 131 204 zł,
- 6 178 zł wynika z przypisów ZOB- D (złożony PIT -4 R) , na dzień kontroli uzyskano całą kwotę (brak zaległości).

Ustalono, że w przypadku 19 postępowań wystawiono upomnienie w związku z niewiszczeniem zaległości. Upomnienia wystawiano do 15 dni od dnia złożenia deklaracji, korekty deklaracji. Tytuły wykonawcze wystawiono w przypadku 20 postępowań. W przypadku postępowania 2329 decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności. W toku kontroli ustalono, że tytuły

wykonawcze wystawiono bezzwłocznie. Bezzwłocznie podejmowano również czynności egzekucyjne (w terminie do 1 miesiąca od daty wpływu tytułu). W przypadku postępowań o nr:

- 2268 dokonano wpłaty do wierzyciela przed wszczęciem postępowania,
- 2322, 2385, 2323, 2356, 2321, 2391, 2387 postępowania egzekucyjne zostały zakończone poprzez zapłatę,
- 2307, 2317, 2318 zawieszono postępowanie egzekucyjne (zgon podatnika),
- 2329 umorzono postępowanie po uchyleniu decyzji, na które nadano rygor natychmiastowej wykonalności,
- 2310, 2272, 2313, 2314, 2315, 2316, 2319, 2320 postępowania egzekucyjne są w toku (nie stwierdzono nieprawidłowości w ich prowadzeniu).

Reasumując w wyniku przeprowadzonych w 2016 r. 49 kontroli podatkowych (47 pozytywnych) kontroli z uszczupleniem przeprowadzono 44 (łączna kwota uszczuplenia i sankcji – 1 105 797 zł). Na dzień kontroli 24.11.2017 uzyskano kwotę 677 548 zł (dobrowolne wpłaty, kwoty uzyskane w postępowaniu egzekucyjnym, odpisanie zaliczek niewymagalnych, itp.), co stanowi 61% uszczupień i sankcji. Najbardziej efektywne finansowo były kontrole prowadzone w zakresie podatku PPL, PIT-P, PCC - 100% zrealizowanych uszczupień (kwoty uszczupień odpowiednio – 450 414 zł, 57 112 zł, 5200 zł). Najmniej efektywne finansowo należy ocenić kontrole w podatku VAT - 12% zrealizowanych uszczupień (kwota uszczupień 416 656 zł, kwota wpłat 53 025 zł).

Ocena skontrolowanej działalności
pozytywna z uchybieniami
Uzasadnienie oceny
Osiągnięte w 2016 r. wyniki obrazujące pracę komórki ds. kontroli podatkowej świadczą, że zadania w przedmiotowym zakresie realizowane są prawidłowo. Pozytywnie należy ocenić działania Urzędu w zakresie trafności typowania do kontroli, pomimo że większość kontroli przeprowadzono poza planami kontroli. W zakresie przestrzegania procedury kontroli podatkowej nie stwierdzono uchybień. Prawidłowo dokonywano oceny zgromadzonego w toku kontroli materiału dowodowego oraz mocy dowodowej ksiąg w trybie art. 193 Ordynacji podatkowej. Terminowo i prawidłowo przedłużano termin zakończenia kontroli oraz zawiadamiano kontrolowanego o sposobie załatwienia zastrzeżeń. W zakresie działań windykacyjnych zobowiązań powstałych w wyniku przeprowadzonych kontroli podatkowych (wystawianie upomnień, tytułów wykonawczych, prowadzenia egzekucji) nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości. Uchybienia stwierdzono w ewidencjonowaniu doniesień (nie we wszystkich przypadkach tworzone źródła kontroli oraz sporządzano ich analizy), sporządzaniu planów kontroli (w planach ujmowano kontrole już rozpoczęte), wykorzystywaniu materiałów pokontrolnych (1 przypadek braku wszczęcia postępowania przed upływem 6 miesięcy od daty zakończenia kontroli – podatnik złożył korektę po 18 miesiącach od dnia zakończenia kontroli). Jednocześnie zastrzeżenia kontrolujących budzi również fakt sporządzania adnotacji o odstąpieniu od kierowania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa/wykroczenia do komórki ds. karnych skarbowych bez wskazania przyczyn.
Wnioski pokontrolne
W celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej poleca: 1. zaktualizować obowiązujące akty prawa wewnętrznego w zakresie objętym niniejszą kontrolą oraz przystosować je do obowiązującej struktury organizacyjnej; 2. z wpływających do Urzędu Skarbowego informacji sygnałnych niezwłocznie tworzyć źródła kontroli w podsystemie KONTROLA oraz dokonywać ich analizy;

3. w sporządzanych planach kontroli nie ujmować kontroli już rozpoczętych przed planowanym okresem;
4. w adnotacjach o odstąpieniu od zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa/wykroczenia bezwzględnie zawierać odpowiednie przyczyny odstąpienia; adnotacje powinny być zaakceptowane, co najmniej przez bezpośredniego przełożonego pracownika sporządzającego taki wniosek.

Termin złożenia informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków

Pisemną informację o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innych sposobach usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości należy przekazać Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej w terminie jednego miesiąca od daty doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

Termin złożenia informacji o rezultatach wdrożonych zaleceń

Pisemną informację o rezultatach wdrożenia zaleceń należy przekazać do tut. Izby Administracji Skarbowej w terminie dziewięciu miesięcy od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, 2 lutego 2018 r.

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
we Wrocławiu
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej
Józef Dolata

